

Begäran om omprövning gäller ärende §92 tjänstebestämningsändring från socialarbetare till socialhandledare, Österbottens social- och krisjour

Välfärdsområdesstyrelse 28.08.2023 § 209
2239/00.02.03.00/2023

Beredare Nåls Carina
Kola Siv

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

I praktiken finns det många sätt att organisera socialjouren på. På Österbottens social- och krisjour finns totalt 11 socialarbetar tjänster och en tjänst som serviceenhetschef. Enligt det beslut som personalavdelningen på Österbottens välfärdsområde har tagit (27.4.2023) har en av de 11 socialarbetar tjänsterna ändrats till en socialhandledartjänst. Social- och krisjouren har under en längre tid redan grundat sin verksamhet kring pararbete vilket innebär att två socialarbetare nästan alltid har jour samtidigt. Den ena fungera i förjour och den andra socialarbetaren i bakjour. Den blivande serviceenhetschefen kommer inte att delta i det egentliga social- och krisjour arbetet utan snarare sköta till enheten hörande administrativa uppgifter. På grund av social- och krisjourens arbetsuppgifters karaktär måste social- och krisjouren ha en av välfärdsområdets socialarbetare tillgänglig, en socialarbetare som har rätt så omfattande beslutsrätt. Däremot kan en socialhandledare arbeta som en socialarbetares arbetspar och en socialhandledare kan även arbeta rätt så långt självständigt även i sådana kontakter och arbetsuppgifter som kommer social- och krisjouren tillhanda.

Socialjour skall enligt socialvårdslagen (2014/1301) §29 ordnas dygnet runt för att trygga brådskande och nödvändig hjälp för alla åldrar. Jouren ska organiseras så att den kan kontaktas dygnet runt och brådskande socialservice ges enligt vad som föreskrivs i denna eller någon annan lag. Jourenheterna ska ha tillräckliga resurser och tillräcklig kompetens för att servicekvaliteten och klientsäkerheten ska tillgodoses. Vid genomförandet av socialjouren ska man samarbeta med den prehospitalla akutsjukvården, hälso- och sjukvårdens jour, räddningsväsendet, polisen, nödcentralen och vid behov med andra aktörer. Social- och krisjourens ansvar i krisituationer inkluderar att utvärdera, genomföra och organisera nödvändig och akut socialvård. I akuta socialvårdsärenden kan det till exempel handla om ett barn som blivit utan vård, en ung person med utmanande problematik, en person som snabbt behöver vård på grund av missbruk, en äldre person vars tillstånd plötsligt försämras eller en person som har upplevt våld i sin parrelation eller familj. Social- och krisjouren ansvarar även för att organisera och samordna akut psykosocialt stöd i kris- och storolyckssituationer. Social- och krisberedskapen svarar mot det akuta behovet av socialvård dygnet runt, alla dagar i veckan. En bedömning av servicebehov påbörjas när en klient själv tar kontakt, eller när larmcentralen eller annan myndighet/kontakt kontaktar social- och krisjouren. Om klienten behöver omedelbar hjälp vidtar den jourhavande socialarbetaren omedelbart nödvändiga åtgärder för att hjälpa klienten. Behovet av service bedöms tillsammans med kunden. Vid behov görs bedömningen i samarbete med sjukvårdens akutmottagning, polisen, larmcentralen, räddningstjänsten och vid behov även övriga operatörer. Enligt 36 § socialvårdslagen (2014/1301) ansvarar den yrkesutbildade inom socialvården som avses i 3 § lagen om yrkesutövare inom socialvården, som är lämplig för att bedöma behovet av tjänster, för att bedöma behovet av tjänster, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lagen. Det är enligt lag en socialarbetare som behöver ansvara för att bedöma servicebehoven för barn som behöver särskilt stöd och även för andra personer som behöver särskilt stöd (14.4.2023/682). Enligt 3 § i lagen (817/2015) om socialvårdspersonal avses de yrkesutövare inom socialvården som har erhållit rätt att verka enligt denna lag (legitimerad yrkesutbildad person) och de som enligt denna lag har rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården (yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning). Eftersom bedömningen av servicebehovet (inklusive bedömningen av

akut socialvård) är en central uppgift för socialvården, görs bedömningen av servicebehovet av en socialvårdspersonal med lämplig utbildning. Lagen har dock lämnat utrymme för välfärdsområden att själva bedöma vad som anses vara lämplig utbildning och vad som krävs för att utföra bedömningen i olika situationer. Med utgångspunkt i socialvårdslagen kan socialhandledaren därför verka och ansvara för att bedöma behovet av tjänster enligt 36 § socialvårdslagen, med undantag för bedömningen av servicebehovet för barn som behöver särskilt stöd och andra personer som behöver särskilt stöd.

Österbottens social- och krisjour har hittills tagit emot ca. 3 435 kontakter, senaste år (2022) som jämförelse totalt 5 052 kontakter. Kontakterna leder till olika åtgärder, varav registrering av barnskyddsanmälan är den vanligaste åtgärden år 2023 (942/3435) 27,5 %, handledning och rådgivning näst vanligast (920/3453) 26,7 % och den tredje vanligaste åtgärden är en utredning av ärendet (427/3435) 12,4 %. Hittills har det inkommit runt 11,41 % (392/3435) kontakter som inte leder till vidare åtgärder. Telefonsamtal som åtgärd utgör 7,74 % och antalet hembesök eller träffar med klienten utgör 2,01 %. Social- och krisjurens socialarbetare tar beslut om brådskande placering av barn och upphörande av brådskande placering (BsL § 38, 39§) och den begränsning av umgänget som kan vara kopplad till den brådskande placeringen (BsL § 62). Hittills i år har Österbottens social- och krisjour fattat beslut om 6 brådskande placeringar och inte ett enda beslut om att avsluta en brådskande placering eller om att begränsa umgänge i samband med en brådskande placering. Det har genomförts 36 polisförhör av barn över 15 år och 15 diskussioner har gått tillsammans med polisen av barn under 15 år. En socialhandledare kan företräda socialvården i polisförhör av barn över 15 år och i diskussioner med polisen av barn under 15 år. Socialvården har också rätt att få nödvändig myndighetshjälp av polisen för att kunna fullgöra sina uppgifter enligt lag (lagen om socialvårdsklienters ställning och rättigheter [812/2000] 22 § och polislagen [872/2011]] 9 kap. 1 § 1 mom.). En socialarbetare eller socialsekreterare bedömer nödvändigheten av en begäran om tjänstehjälp till polisen och/eller en begäran om myndighetshjälp, men enbart socialarbetaren har rätt att göra den skriftlig begäran som behövs. Totalt har hittills 9 begäran om tjänstehjälp gjorts under år 2023. I de uppgifter där lagen kräver att ett beslut fattat av en socialarbetare ska verksamheten organiseras på ett sådant sätt att socialarbetaren även i praktiken är ansvarig för att bedöma situationen och fatta ett beslut utifrån den. Annan socialvårdspersonal kan dock användas även i akuta situationer som inte kräver en sådan situationsbedömning och där beslut kan fattas av en socialhandledare eller annan socialvårdspersonal.

Inom Österbottens social- och krisjour finns även en så kallad förmans dejour, som i nuläget omfattas av tre ledande socialarbetare och 2 chefer. Ett beslut om förändring av barnets plats för vård utanför hemmet är ett beslut som görs av ledande tjänsteman (jourhavande förman) även rätten att ta sig in i en lägenhet eller annan plats där det finns en vårdbehövande person enligt socialvårdslagen (710/1982 §41) är ett beslut som fattas av ledande tjänsteinnehavare (jourhavande förman).

En yrkeskunnig och erfaren socialhandledare kan i princip sköta alla andra kontakter som kommer till social- och krisjouren med undantag för att påbörja en brådskande placering eller ta beslut om upphörande av en brådskande placering samt att ta beslut om att begränsa kontakter vid en eventuell brådskande placering. För att göra en skriftlig begäran om tjänstehjälp krävs också en legitimerad socialarbetare. Socialhandledaren kan dock inte heller arbeta ensam utan det ska alltid finnas en socialarbetare som arbetspar för att säkerställa att socialhandledaren har en socialarbetare till sitt förfogande i de situationer då kvaliteten på kontakten det kräver.

Socialhandledarna fungerar allt mera som socialarbetarnas arbetspar i alla serviceuppgifter. En socialhandledare kan också ge psykosocialt stöd eller organisera akut psykosocialt stöd. En socialhandledare kan även ha den samordnande rollen vid kriser och större olyckor. Av Österbottens social- och krisjours kontakter under år 2023 har 50

utgjorts av krishjälp. En anställd socialsekreterare kan också bevilja kompletterande utkomststöd i akuta situationer. Det kommer fortfarande att finnas en hel del kontakter inom social- och krisjouren, där handledning och rådgivning ges till klienter, en uppgift som socialhandledarna väl kan hantera.

I framtiden kommer det att bli allt mer utmanande att upprätthålla en verksamhetsmodell där två socialarbetare fungerar som arbetspar, när det råder brist på socialarbetare på vårt välfärdsområde. Genom att kunna anställa socialhandledare för lämpliga uppgifter kan välfärdsområdet försöka behålla fördelarna med att arbeta i par och samtidigt säkerställa att socialarbetarnas resurser på något sätt kan garanteras även i framtiden.

Sektordirektör, personer i arbetsför ålder Penttinen Erkki

föreslår, att personalsektionens beslut §92 (27.4.2023) om att en socialarbetartjänst vid social- och krisjouren ändras till en socialhandledartjänst fr.o.m. 1.7.2023 vidhålls och därmed ändras inte personalsektionens beslut, trots en begäran om omprövning.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Distribution